

ZELFREDZAAMHEID

18 DEC 2017

Nieuw concept eigen kracht verbetert samenwerking

Het begrip “eigen kracht” is vaak niet eenduidig gedefinieerd en dat maakt het werken aan eigen kracht moeilijk. Onderzoekers van het Verwey-Jonker Instituut ontwikkelden een ‘richtinggevend concept’ voor het begrip.

Over het begrip “eigen kracht” bestaat in het sociaal domein heel wat spraakverwarring. Zowel onder professionals als bij beleidsmakers. ‘Dat maakt discussie en dialoog over eigen kracht moeilijk’, zegt Rob Gilsing, die samen met Anna Jansma een ‘richtinggevend concept’ heeft ontwikkeld voor het begrip eigen kracht. ‘Wij merken dat professionals het lastig vinden om in de praktijk handen en voeten te geven aan het begrip.’

Eigen kracht

Jansma en Gilsing hebben de definitie van eigen kracht ontleed. Eigen kracht wordt in het sociaal domein gezien als het ei van Columbus, maar in de praktijk is er ‘een zekere professionele verlegenheid met het begrip’, constateren de onderzoekers van het Verwey-Jonker Instituut. ‘Daarnaast wordt eigen kracht vaak gezien als doel op zich, terwijl het een middel is dat mensen in staat stelt bepaalde doelen te bereiken.’

Competentie

‘Ook in het beleid van sommige gemeenten zie je dat eigen kracht wordt gebruikt als doel’, zegt Rob Gilsing. De nieuwe definitie van eigen kracht maakt duidelijk waarom het soms lastig is om de eigen kracht van cliënten aan te spreken of te versterken. Anna Jansma: ‘Bijvoorbeeld omdat het de cliënt aan bepaalde competenties ontbreekt om de eigen kracht aan te spreken.’ In zo’n geval moet een professional eerst aan het werk om de cliënt de benodigde competenties aan te leren. ‘Soms is dat lastig of niet mogelijk en moet je constateren dat er tijdelijk of langdurig professionele ondersteuning nodig is.’

Waar gaat het mis?

Gilsing en Jansma merken op dat onder beleidsmakers het idee leeft dat als professionals de eigen kracht van cliënten versterken, zij op een gegeven moment weer uit het gezin kunnen gaan. Dat blijkt vaak niet haalbaar. Jansma: ‘Wat we willen bereiken is dat professionals zichtbaar kunnen maken waar het mis gaat.’

Sociaal netwerk

Een steun in de rug kan de eigen kracht van het sociaal netwerk zijn. Het netwerk kan ‘geleende kracht’ brengen: de cliënt helpen om doelen te bereiken. Maar het sociaal netwerk kan ook een negatieve invloed hebben, volgens Gilsing en Jansma: ‘Soms is er iemand in het netwerk die helpt, maar die heel wantrouwend staat tegenover professionele hulp. Ook als het sociaal netwerk een cliënt al het werk uit handen neemt, kan dat de eigen kracht van een cliënt negatief beïnvloeden. Een professional moet daarom goed kijken naar de invloed die het sociaal netwerk kan hebben.’

Geef je reactie

(

Carolien Stam

REDACTEUR ZORG+WELZIJN

P

ACHTERGROND

‘We hadden hier de pefecte samenleving’

Op tal van campings en recreatieparken in Nederland wonen mensen die nergens anders terecht kunnen. Zoals op Camping Wildzicht in Leersum. ‘De rechter stelde dat zelfredzaamheid niet van deze mensen kan worden verwacht.’

P

RUBRIEK

Onderzoek: De grens van zelfredzaamheid

Meer eigen kracht, mantelzorg en vrijwilligers. Dat zou oudere Rotterdammers zelfredzamer moeten maken. En zo zou bespaard kunnen worden op de kosten voor de Wmo-voorziening huishoudelijke verzorging. De bezuiniging is gehaald, maar Rotterdamse ouderen ervaren vooral nadelen.